

NATURRESERVAT

Välkommen till Örups almskog, kärr och ängar

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

○	tavlans plats	----	stig	□	öppen betesmark
—	reservatsgräns		stenmur	▨	rikkärr
—	vägar	—	å, liten bäck	☘	träddungar
—	järnväg	■	skog	P	parkering

Örups almskog fridlystes redan 28 december 1928 som naturminnesmärke och Örupskärret blev naturreservat 8 sep 1966. 11 november 2005 bildades naturreservatet "Örups almskog, kärr och ängar", som är en sammanslagning av de båda tidigare reservaten samt dessutom en utvidgning med betesmarkerna runt själva kärret. Det nya reservatet omfattar ca 23 ha och förvaltas av Länsstyrelsen. Delar av området ingår i EU's ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Syftet med reservatet är att bevara ett älderdomligt och kulturhistoriskt värdefullt odlingslandskap. Lövskogen skall bevaras som naturskog. Genom betning eller slätter bibehålls de öppna markerna med sina inslag av kalkfuktängar och kalkkärr och med sina speciella och sällsynta växt- och djurarter.

Örups almskog

Örups almskog var, när den fridlystes 1928, en rik, vacker, och dessutom speciell skog. Att ädellövträdet alm dominerade var ovanligt och detta tillsammans med den rikt blommande vårfloran gjorde Örups skogen till litet av en raritet.

Almskogen var dock inte särskilt gammal. På 1700-talet fanns på platsen en betad hagmark, "Hästhagen". Almen vandrade troligen in från omgivningen, där omfattande planteringar ägt rum från 1600-talet och framåt.

Den näringsrika jorden gynnade inte bara almen, den bjöd också på en sagolik värblomning. Marken täcktes av vit- och gulsippor med inslag av hälnunneört och lungört.

1979 nådde almsjukan Örup. Den spred sig snabbt och under loppet av 1980-talet dog samtliga större almar. Närings- och ljusförhållanden i skogen ändrades radikalt. Buskar slog upp och kvävegynnade arter som brännässlor och snärjmåra tog överhanden. Idag har ett nytt skikt av ung alm vuxit upp, även om en del träd fortfarande dör i almsjuka. I takt med detta har också den tidigare floran börjat komma tillbaka.

Örups kärr och ängar

På de öppna betade markerna söder om skogen finns stora områden med de sällsynta vegetationstyperna kalkfuktäng och kalkkärr, samt rika högörtängar.

På kalkfuktängen dominerar lågvuxna gräs och starrarter, där blåtätel och slankstarr är viktiga arter. Artrikedomen är stor med bl. a. darrgräs, rödklint, ängsvädd, krussilja, ängsskära, svinrot, vildlin och orkidéer.

I mitten finns ett stort kalkkärr bildat som en svagt upphöjd källkupol med små vattenflöden. Längs dessa växer rikligt med såväl knappag som axag, den förra en stor sällsynthet. Här finns också arter som näbbstarr, smörboll, trubbtåg, majviva, slätterblomma, tätört, kärrknipprot och sumpnycklar. Den kalkhaltiga miljön gynnar också ett stort antal arter bland de landlevade snäckorna, varav några arter av grynsnäck i kärret är mycket sällsynta.

Visa hänsyn i naturen

Till skydd för områdets naturvärden har länsstyrelsen utfärdat särskilda bestämmelser. Inom reservatet gäller bland annat förbud att:

- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
- spräcka, gräva, borra, måla eller på annat sätt skada stenar, block, hållar eller terrängformer,
- utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,
- avsiktligt störa djurlivet t ex genom närgången fotografering av fågelbo,
- plocka eller gräva upp växter, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
- på ett störande sätt använda radio, bandspelare, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
- parkera annat än på anvisad plats, framföra motordrivet fordon annat än på för ändamålet upplåten väg, tälta, ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
- deponera trädgårdsavfall eller på annat sätt skräpa ned i området,
- rida eller köra med häst,
- göra upp eld annat än på för ändamålet anvisad plats,
- göra skada på hägnader eller andra anordningar,
- anordna tävling eller bedriva verksamhet som kan inverka störande på naturmiljön.